

Поради зачестили въпроси, свързани с различни аспекти на осчетоводяване на финансов лизинг, в тази статия ще се опитаме да систематизираме голяма част от счетоводните операции. Ще разгледаме счетоводното отчитане на договор за финансов лизинг при лизингополучателя. Нормативна уредба, която регламентира счетоводното отчитане на лизинговите договори: [счетоводен стандарт 17 – Лизинг](#).

Определение: **Финансов лизинг** - лизингов договор, при който наемодателят прехвърля на наемателя в значителна степен всички рискове и изгоди, свързани със собствеността върху актива. В крайна сметка правото на собственост може да бъде или да не бъде прехвърлено.

Според определението за финансов лизинг в края на договора съществува голяма вероятност собствеността да бъде прехвърлена на лизингополучателя.

Регламент за счетоводните записвания във връзка с договор за финансов лизинг са дадени в т. 4.3. на СС 17:

4.3. При финансов лизингов договор наемателят:

- а) (изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) отчита като задължение определената в договора обща сума на наемните плащания;
- б) записва наетия актив по справедлива стойност или със стойността на минималните лизингови плащания, ако те са по-ниски;
- в) отчита като финансов разход за бъдещи периоди разликата между определената по буква "б" стойност на наетия актив и общата сума на договорените наемни плащания;
- г) признава като текущ финансов разход за периода част от финансовия разход за бъдещи периоди пропорционално на относителния дял на дължимите минимални лизингови плащания по договора за периода в общата сума на договорените наемни плащания;
- д) начислява амортизация на амортизируемите наети активи - в съответствие с възприетата амортизационна политика за подобни амортизируеми собствени активи;
- е) (изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) намалява задължението си с изплатените през срока на договора суми.

Коментар:

В пасива на баланса трябва да се посочи цялата сума на договореното задължение по лизинговия договор. То включва дължимите първоначална вноска, месечните плащания по главницата и начислените за периода лихви.

Като счетоводни операции това би изглеждало така:

Ще разгледаме варианта с плащане на цялото ДДС при сключване на лизинговия договор

Ако сте пожелали да заплатите цялото ДДС при сключване на сделката, то ще получите фактура за цялата стойност на актива + ДДС. Да предположим, че стойността на стоката, предмет на лизинговия договор е 100 000 лв. То вие ще получите фактура за 100 000 лв. + 20 000 лв. ДДС. Счетоводните операции в този случай са:

Дт сметка от група 20 (в зависимост от вида на актива) / Кт 401 Доставчици – 100 000 лв.

Дт сметка 453 1 / Кт сметка 401 – 20 000 лв. (начисленото ДДС)

Предполагаме, че първоначалната вноска е 10 % или 10 000 лв.

При сключване на договора дължите плащане в размер на първоначалната вноска плюс начисленото ДДС за цялата сделка в размер на 20 000 лв. или общо 30 000 лв.

Извършвате плащането. Счетоводните записвания са:

Дт 401 / Кт 503 (или 501, ако плащането е в брой) – 30 000 лв.

След тези операции салдото по сметка 401 е кредитно в размер на 90 000 лв.

За да изпълним изискванията на т. 4.3. подточка а) трябва да отнесем задължението от 90 000 лв. с сметка други заеми и дългове.

Счетоводна операция:

Дт сметка 401 / Кт сметка 159 Други заеми и дългове - 90 000 лв.

Така сметка 401 остава без салдо.

Преминаваме към т. 4.3. в) от СС 17.

Разликата между общата сума на плащанията по договора за финансов лизинг и стойността на актива (стойността с която е заприхoden в сметка от група 20) е лихвата за периода. Според разпоредбите на т. 4.3. в) от СС 17, към дата на сключване на договора за лизинг, тази сума се признава като финансови разходи за бъдещи периоди.

Приемаме, че дължимата лихва по договора е 40 000 лв.

Счетоводна операция:

Дт сметка 625 Финансови разходи за бъдещи периоди / Кт 159 – 40 000 лв.

И с това приключва първоначалното осчетоводяване на договора за финансов лизинг. В този момент имаме кредитно салдо по сметка 159 – 130 000 лв. и дебитно салдо по сметка 625 – 40 000 лв.

Понеже разглеждаме случая, в който ДДС е платено изцяло при сключване на лизинговия договор, няма да получавате повече фактури за главницата.

Плащанията по главницата определена в лизинговия договор отнасяте в намаление на общото задължение.

Счетоводна операция

Дт 159 / Кт 503 със сумата на месечното плащане по главницата.

За лихвите ще получавате месечна фактура. Счетоводните операции са:

Дт 159 / Кт 401 със сумата на месечното задължение за лихва.

Дт 401 / Кт 503 със сумата на платените лихви за месеца

Дт 621 / Кт 625 с признатия за текущ разход за лихви – равно е на месечното задължение за лихва..

В края на лизинговия период сметки 159 и 625 трябва да останат с нулево салдо.

От датата на заприхождаване на актива в група 20 трябва да се начисляват счетоводни и данъчни амортизации съобразно определения в нормативната база ред.

Специфични случаи:

1. Корекция на лихвените плащания.

При увеличение на лихвата за остатъчния период на договора от страна на лизингодателя:

Увеличаваме едновременно обюото задължение и финансовите разходи за бъдещи периоди:

Дт 625 / Кт 159 със сумата на увеличението на лихвените плащания

При намаление операцията е:

Дт 159 / Кт 625 със сумата на намалението на лихвените плащания.

2. Връщане на актива на лизингодателя (неприятно, но се случва)

Първо отписваме оставащите финансовите разходи за бъдещи периоди:

Дт 159 / Кт 625

Отписваме набраната амортизация на актива:

Дт 241 / Кт сметка от група 20 със стойността на набраните амортизации

Отписваме актива:

Дт 159 / Кт сметка от група 20 с остатъчната (балансова) стойност на актива

В този момент само сметка 159 трябва да има салдо.

В зависимост от вида на салдото на сметка 159 признаваме извънреден приход или извънреден разход.

Ако салдото на сметка 159 е дебитно, признаваме извънреден разход в размера на дебитното салдо:

Дт 669 Извънредни разходи / Кт 159 със стойността на салдото

Ако салдото на сметка 159 е кредитно, признаваме извънреден приход:

Дт 159 / Кт 769 Извънредни приходи.